

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33670
Nom	Didàctica de l'educació física
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària	Facultat de Magisteri	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària	17 - Especialista en educació física	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
DIAZ BARAHONA, JOSE	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música

RESUM

La matèria “Didàctica de l'Educació física” és una de les cinc assignatures de la menció d'Educació Física que oferta la Universitat de València en el Títol de Grau de Mestre d'Educació Primària com un itinerari que poden triar els estudiants per a aprofundir en l'àmbit de l'ensenyança de l'Educació Física escolar.

En esta matèria s'amplien alguns dels coneixements que es van introduir en l'assignatura Didàctica de l'Educació Física per a l'Educació Primària amb relació al disseny, desenvolupament i avaluació del currículum, s'incorporen altres relacionats amb nous enfocaments en l'ensenyança de l'educació física en l'escola, s'inclouen alguns temes propis de la Didàctica de l'Educació Física que per limitació de temps no van poder contemplar-se en la Guia Acadèmica Didàctica de l'Educació Física per a l'Educació Primària.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària

- Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.

- Conèixer els fonaments teòrics i pràctics del moviment humà i les activitats físiques.
- Comprendre el moviment humà i les activitats fisicoesportives com a fenomen sociocultural.
- Dissenyar, desenvolupar i avaluar el currículum.
- Conèixer el currículum oficial d'educació física en l'educació primària.
- Dissenyar i desenvolupar situacions d'ensenyament/aprenentatge en contextos de diversitat propis de l'educació física, amb una atenció especial a les diferències de gènere.
- Adquirir recursos per fomentar la participació en activitats fisicoesportives al llarg de la vida.
- Valorar i saber treballar de forma cooperativa com a condició per a la millora de l'activitat professional.
- Aprendre estratègies per a fomentar el desenvolupament professional del docent i el seu aprenentatge al llarg de la vida.
- Adoptar actitud autocrítica davant els processos d'ensenyament i aprenentatge, i valorar de manera reflexiva les experiències viscudes.
- Assumir la dimensió deontològica pròpia d'un professional de l'educació física i incorporar els principis ètics que orienten la seua intervenció docent.
- Conèixer i utilitzar estratègies i tècniques de recerca d'informació com a eina per al desenvolupament professional, així com les TIC en l'educació física i en la promoció de la pràctica d'activitat física.
- Adquirir coneixements introductoris a la investigació.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Al final del procés l'estudiant ha de ser capaç de:

1. Expressar-se oralment i per escrit correctament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
2. Desenvolupar un assaig sobre un tema del programa.
3. Dissenyar unitats d'aprenentatge a curt, mitjà i llarg termini.
4. Organitzar i desenvolupar processos conduents a l'aprenentatge.
5. Avaluar el currículum d'Educació Física i els processos d'ensenyament i aprenentatge.
6. Reflexionar de manera crítica sobre coneixements rellevants relacionats amb l'Educació Física i els seus processos d'ensenyament / aprenentatge.
7. Organitzar i cooperar en projectes comuns o en grup.
8. Aplicar models innovadors d'ensenyament de l'Educació Física
9. Aplicar estratègies metodològiques coherents amb les finalitats educatives de l'Educació Física
10. Comportar-se d'una manera responsable i desenvolupar valors ètic-professionals en els processos i els productes d'aprenentatge.
11. Mostrar iniciativa i autonomia en l'aprenentatge de la matèria, tant en treballs individuals com aquells que es desenvolupin de forma cooperativa, i iniciativa per innovar i investigar.
12. Autoavaluar de forma honesta la seva tasca, l'esforç realitzat i les tasques i esforç dels altres.
13. Saber utilitzar bases de dades i desenvolupar la competència en la recerca i el maneig d'informació, especialment en entorns digitals.

14. Desenvolupar la competència digital tant a nivell instrumental com a nivell ètic i evidenciar rutines de bones pràctiques en les seves tasques d'aprenentatge.
15. Aplicar algun mètode per a la millora de la seva pràctica docent.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Fonaments de Didàctica de l'Educació Física.

Concepte i significat de l'educació física: evolució històrica.

Objectius i finalitats de la Didàctica de l'EF.

El currículum educatiu i la seva anàlisi crítica.

L'EF en el marc competencial. Contribució de l'EF al desenvolupament de les CCBB

Reptes i rols de futur de l'EF: dimensió social i transformadora de l'educació

2. Variables i elements d'ensenyament-aprenentatge disciplinaris

Materials i recursos curriculars tradicionals i digitals

La gestió, el clima i la disciplina a l'aula

Les normes i la resolució pacífica i dialogada de conflictes en EF.

Educació inclusiva i l'atenció a les Necessitats Específiques de Suport Educatiu

Continguts transversals i interdisciplinarietat en EF

Coeducació i educació per a la convivència i la sostenibilitat

3. Metodologia: Educació Física competencial i la influència de les pedagogies emergents

L'ensenyament-aprenentatge de l'EF basada competències

Models d'ensenyament-aprenentatge tradicionals en EF

Introducció als Models Pedagògics i a les pedagogies emergents recolzades en TIC

(MOOCs, Aprenentatge Servei, ABP, Flipper Classroom)

4. La programació i planificació de l'ensenyament en Educació Física

El marc contextual com a base de la programació: el marc normatiu, escolar i personal

La programació de cicle, anual i unitats de programació menor: unitats didàctiques i sessions.

5. L'avaluació en Educació Física.

Concepte, procediments, eines i finalitat de l'avaluació en EF

Sistemes de resposta immediata a l'aula (SRI) i l'avaluació recolzada en TIC

L'avaluació democràtica i participativa de l'aprenentatge.

L'avaluació del mestre d'educació física del programa i dels materials curriculars.

6. El desenvolupament professional i la formació continua del mestre/a d'educació física

El compromís i l'ètica professional.

Formació contínua, mitjans i mètodes de desenvolupament professional

7. Aplicació de les TIC en l'ensenyament, aprenentatge i investigació en Educació física

Competència Digital Docent i Discent a l'EF

Les TIC com a eina per millorar els aprenentatges de l'alumnat, innovar i investigar en Educació Física.

La creació d'objectes i aprenentatge i avaluació basats en TIC

Ús ètic, responsable i crític de les TIC a l'EF

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Estudi i treball autònom	90,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT**Estratègies d'ensenyament-aprenentatge**

- Sessions **teorico-pràctiques** guiades amb tècniques de classe invertida (*flipped classroom*), on s'analitzen les lectures o vídeos sobre cada tema i s'escometen els aprenentatges de forma activa i pràctica a través d'activitats grupals i cooperatives (simulacions, *role-playing*, estudi de casos, resolució de problemes, reflexió-discussió grupal, etc.).
- Aprenentatge cooperatiu on l'alumnat genera coneixement de forma activa i aprèn treballant en grup
- Aprenentatge autònom a través de Projectes Autònoms d'Aprenentatge on l'alumnat tria tema sobre el qual investigar, genera coneixement i el comparteix amb companys d'aula.
- Autoaprenentatge a través de MOOCs sobre temàtica relacionada amb continguts de l'assignatura: estratègies de comunicació, introducció a la investigació, pedagogies emergents, etc.
- Tutories acadèmiques: individual i col·lectives presencials i virtuals. El seu objectiu és ajudar, facilitar i orientar els aprenentatges dels estudiants
- Estratègies d'ensenyament-aprenentatge no presencials: l'objectiu és el foment de l'aprenentatge expandit i ubic i integració dels aprenentatges informals i no formals. Es realitzaran treballs individuals, col·lectius i activitats d'autoaprenentatge.

També s'utilitzaran altres tècniques o dinàmiques metodològiques:

Exposició magistral, *Aprenentatge Basat en Projectes*, treballs tutelat o autònom, individual o en petits grups per a la realització de projectes, elaboració de materials, recerques d'informació, etc., Presentació dels treballs davant professors i / o companys, reunions de tutoria, etc.

Es fomentarà la Competència en el Maneig de la Informació (CMI) com a requisit per generar coneixement acadèmic mitjançant el coneixement i ús dels recursos de la Biblioteca de la Universitat de València ([Trobes](#)) com a elements essencials de l'aprenentatge i de les bases de dades i Accés obert a recursos que es descriuen a la bibliografia. També es fomentarà la construcció de PLEs (entorns personals d'aprenentatge) entre les habilitats acadèmiques de l'alumnat.

Es prioritzarà i fomentarà l'ús de recursos i fonts d'informació digitals Open Access: revistes, repositoris i bases de dades.

DIALNET (<https://dialnet.unirioja.es/>)

DOAJ (<https://doaj.org/>)

ERIC (<http://eric.ed.gov/?q=karate&pr=on&ft=on.>),

GOOGLE ACADÉMICO (<https://scholar.google.es/>)

OPENDOAR (<http://www.opendoar.org/find.php>)

REDALYC (<http://www.redalyc.org/home.oa>)

RODERIC (<https://roderic.uv.es:8443/ldap-login>)

SCIENCEDIRECT (<http://www.sciencedirect.com/>)

SCOPUS (<https://www.scopus.com/>)

TAYLOR & FRANCIS ONLINE (<http://tandfonline.com/>)

També es comptarà amb un complet llistat de fonts bibliogràfiques específiques sobre educació física i ciències de l'activitat física (<https://drive.google.com/file/d/1Qdhkcs23AOKdZ6WabqwXVvIXB0AgxUDJ/view?usp=sharing>) amb revistes nacionals i internacionals.

AVALUACIÓ

CARÀCTER DE L'AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i se centrarà en analitzar els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu. L'avaluació es basarà en la valoració d'evidències d'aprenentatge.

A les classes teòriques es valorarà: el maneig d'informació, la participació i les exposicions didàctiques, debats, jocs de rol, etc.

A les classes pràctiques es valorarà: la participació, l'actitud, l'aptitud, i qualsevol altra contribució que enriqueixi la dinàmica de l'assignatura.

REQUERIMENTS MÍNIMS:

L'avaluació es realitzarà mitjançant:

1. La presentació i / o defensa d'activitats i treballs proposats, individuals i / o en grup i activitats d'autoaprenentatge: Programació Didàctica, Projecte autònom d'aprenentatge i treballs puntuals.

En els treballs teòrics o teoricopràctics presentats es valorarà, entre altres aspectes: la coherència, la rellevància, les aportacions personals i de grup, la capacitat reflexiva i crítica, les innovacions, l'aplicabilitat i realisme i la qualitat i adequació de les fonts bibliogràfiques i / o digitals utilitzades.

En les exposicions es valorarà: la coherència, la rellevància, l'organització, la facilitat de comunicació, l'adequació, l'originalitat, els recursos didàctics i tecnològics utilitzats.

En la prova o proves escrites es valoraran els continguts teòric-pràctics de tota la matèria.

2. També es tindrà en compte: el nivell de participació i implicació individual i en grup de l'estudiant, tant dins de l'aula com en les activitats i tasques que es realitzen fora d'ella.

3. Per entrar en l'avaluació contínua, l'assistència a les classes pràctiques ha de ser com a mínim d'un 80% de les sessions presencials i la realització de les lectures, anàlisi de vídeo-lliçons i altres activitats proposades en aquestes sessions (preparatòries i desenvolupades a l'aula)

4. Els estudiants que no s'ajusten a la dinàmica establerta d'avaluació contínua podran presentar-se a una prova escrita de tota la matèria, el dia que estableixi la convocatòria oficial.

5. Quan la dinàmica del curs ho requereixi es faran proves escrites per valorar l'aprenentatge de l'alumnat.

Els alumnes també realitzaran una autoavaluació i una avaluació del procés d'ensenyament del professor.

L'alumnat és el propietari de la propietat intel·lectual de tots els seus treballs i per reproduir-los, el professorat haurà de comptar amb el coneixement i consentiment dels alumnes

El professor informará l'alumnat dels resultats de cada prova amb l'intenció de favorecer i millorar el procés d'aprenentatge

El lliurament de treballs fora de termini suposará un decrement en la qualificació dels treballs a avaluar; si és el cas també poden comportar l'aprobat

EXAMEN FINAL:

Primera convocatòria: Els estudiants que no acuden al 80% de les sessions presencials realitzaran una prova escrita, a manera d'avaluació final, sobre el temari de la matèria. El valor d'aquesta prova serà del 100% de la qualificació final. Serà preceptiva lliurar els treballs individuals teòrics realitzats en l'assignatura.

La segona convocatòria es regirà pel protocol establert i negociat a l'inici de curs. En tot cas constarà d'una prova escrita de preguntes obertes sobre la temàtica i continguts treballats en la matèria. El valor d'aquesta prova serà del 100% de la qualificació final. També s'han de lliurar els treballs teòrics realitzats durant el període lectiu.

PLAGI DE TREBALLS o còpia d'exàmens.

En cas de plagio en treballs individuals, col·lectius o còpia en exàmens, s'aplicarà la normativa de la Universitat de València (article 13, reglamentació d'avaluació i qualificació de la Universitat de València) i / o qualsevol altra al·lusiva al frau acadèmic o conductes no ètiques.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Álvarez de Sotomayor, I. D., & Varela, C. (2022). La programación didáctica: Elementos Básicos. Editorial Universitas.
- Blázquez, D. (2017). Cómo evaluar bien educación física. Barcelona: Inde.
- Blázquez, D. (Ed.). (2016). Métodos de enseñanza en educación física. Barcelona: Inde.
- Contreras, O.R. & Gutiérrez, D. (2021). El aprendizaje basado en proyectos en educación física. Barcelona: Inde.
- González Arévalo, C. y Lleixà Arribas, T. (coords.) (2010). Didáctica de la Educación Física. Graó, Barcelona.
- Kirk, D., MacDonald, D., & Osullivan, M. (2006). The Handbook of Physical Education. London: SAGE Publications Ltd.
- Lleixà, T. y Sebastiani, E. M. (coords.) (2016). Competencias Clave y Educación Física. Barcelona: Inde.
- Lorente, E., & Martos, D. (2018). Educación Física y pedagogía crítica: Propuestas para la transformación personal y social. Lleida: Universitat de Lleida.
- Pueyo, Á. L. P., Alcalá, D. H., Río, J. F., (Coords) (2021). Los modelos pedagógicos en educación física: qué, cómo, por qué y para qué. Universidad de León, Servicio de Publicaciones
- Siedentop, D. (1998) Aprender a enseñar la educación física. Inde: Barcelona.
- Tinning, R. (1992) Educación Física: la escuela y sus profesores. Valencia: Universitat de València

Complementàries

- Álvarez de Sotomayor, I. D., & Varela, C. (2022). La programación didáctica: Elementos Básicos. Editorial Universitas.
- Arnold, P.J. (1991): Educación Física, movimiento y currículum. Madrid: Morata.
- Barrios J., López-Pastor, V. M., Pedraza, M. A., Ruano, C., y Sáez, J. (2016). Programar por dominios de acción motriz en Educación Física. Buenos Aires: Miño y Dávila Editores
- Blández, J. (2010). La Investigación-acción: Un reto para el profesorado. Guía práctica para grupos de trabajo, seminarios, seminarios y equipos de investigación. Inde: Barcelona.
- Blázquez, D. (2013). Diez competencias docentes para ser mejor profesor de Educación Física: la gestión didáctica de la clase. Barcelona: Inde.
- Chow, J. Y., Davids, K., Button, C., & Renshaw, I. (2016). Nonlinear Pedagogy in Skill Adquisition. An Introduction. New York, NY: Routledge.
- Del Valle, S., García, M.J. (2007). Cómo programar en Educación Física paso a paso. Barcelona: Inde.
- Devis Devís, J y Peiró Velert, C. (1992). Nuevas perspectivas curriculares de la Educación Física: la salud y los juegos modificados. Barcelona. INDE.
- Fernández-Río, J., Calderón, A., Alcalá, D. H., Pérez-Pueyo, A., & Cebamanos, M.A. (2016). Modelos pedagógicos en educación física: consideraciones teórico-prácticas para docentes. Revista Española de Educación Física y Deportes, (413), 55-75
- Gambau, V. (2015). Las problemáticas actuales de la educación física y el deporte escolar en España. Revista Española de Educación Física y Deportes, 411, 53-69
- Garagordobil, M. (2004). Juegos cooperativos y creativos para niños de 10 a 12 años. Madrid: Pirámide
- García-González, L. (2021). Cómo motivar en educación física: Aplicaciones prácticas para el profesorado desde la evidencia científica. Zaragoza: Servicio de Publicaciones. Universidad de Zaragoza.
- Haywood, K. M., & Getchell, N. (2014). Life Span Motor Development. Champaign: Human Kinetics.
- López Pastor, V.M. (coord). (2014). La evaluación en educación física: revisión de los modelos tradicionales y planteamiento de una alternativa. Buenos Aires: Miño y Dávila.
- Martos-García, D. (2021) Educación Física como herramienta de transformación social. Pretextos críticos. Barcelona: Inde.
- Méndez-Giménez, A. (2014). Modelos de enseñanza en Educación Física. Madrid: Grupo 5.
- Mosston, M. y Ashworth, S. (2008). Teaching Physical Education. The Spectrum Institute for Teaching and Learning. Londres: Pearson Education.
- Pascual Baños, C. (2010) El clima en el aula de educación física. En C. González Arévalo y T. Lleixà Arribas (Coords.) Didáctica de la Educación Física. Graó, Barcelona
- Pérez-Pueyo, A., Hortigüela-Alcalá, D., Fernández-Río, J., Calderón, A., García-López, L.M. et al. (2021). Los modelos pedagógicos en educación física: qué, cómo, por qué y para qué. León: Universidad de León. Servicio de Publicaciones.
- Pérez-Ramírez, C. (1993). Evolución histórica de la Educación Física. Apunts. Educación física y deportes, 3(33), 24-38.
- Ríos, M. (2017). 565 Juegos y tareas de iniciación deportiva adaptada a las personas con discapacidad. Barcelona: Paidotribo.
- Rodríguez García, P. L. (2006). Educación física y salud en primaria: hacia una educación corporal significativa y autónoma. Barcelona: Inde.

- Sáenz-López, P. (1999). La importancia de la Educación Física en Primaria. Apunts, Edu
- Sicilia, Á. y Delgado, M. (2002). Educación física y estilos de enseñanza. Barcelona: Inde.

